

پاسخ فعالیت ها

۱. کدام یک از کشورهای امروزی، در زمان هخامنشیان جزء قلمرو ایران بود؟ لیبی، فلسطین، مصر، لبنان، سوریه، ترکیه، اردن، ارمنستان، گرجستان، آذربایجان، افغانستان، پاکستان و ایران.

۲. چرا شاهان دستور می دادند نقش برجسته هایی روی سنگ ها کنده شود؟ به منظور اعلام حضور و رسمیت دادن به حاکمیت، کسب مشروعیت و تأکید بر رسمیت خود بر رقیبان و میل به ماندگاری نام و آوازه خود.

۳. الف) بیشترین مدت زمان حکومت مربوط به کدام سلسله است؟ اشکانیان، ۴۸۰ سال

ب) کدام سلسله ها به ترتیب در ایران حکومت کردند؟ ماد، پارس ها (هخامنشیان)، سلوکیان، پارت ها (اشکانیان)، ساسانیان.

۴. الف) هم اکنون از تولد حضرت مسیح چند سال می گذرد؟ ۲۰۲۱ سال.

ب) از تأسیس حکومت اشکانی در ۲۴۸ ق.م چند سال می گذرد؟ ۲۲۶۹ سال.

$$۲۰۲۱ + ۲۴۸ = ۲۲۶۹$$

ج) شاپور ساسانی در ۲۶۰ م والرین امپراتور روم را شکست داد. محاسبه کنید چند سال پیش، این

$$۲۰۲۱ - ۲۶۰ = ۱۷۶۱$$

رویداد به وقوع پیوسته است؟ ۱۷۶۱ سال.

۵. چرا مردم ایران سلوکیان را نمی پذیرفتند و با آن ها مخالفت می کردند؟ چون آن ها مردمی بیگانه بودند و فرهنگ، آداب و رسوم آن ها با مردم ایران متفاوت بود.

۶. کار برگه شماره (۱۸).

ترجمه بخشی از منشور کوروش

متن (۱)

منم کوروش، شاه جهان، شاه بزرگ، شاه دادگر، شاه بابل، شاه سومر و اکد، شاه چهار گوشه جهان، ارتش بزرگ من به آرامی وارد بابل شد، نگذاشتم رنج و آزاری به مردم این شهر و این سرزمین وارد آید... من برده داری را برانداختم، به بدبختی های آنان پایان بخشیدم...

متن (۲)

سورنا	آریوبرزن
سردار بزرگ بارتی از خاندان سورن بود. سورن به زبان پارسی بهلوی یعنی نیرومند. سورنا در زمان آزد اشنگ سیزدهم می زیست. وقتی کراسوس سردار رومی با سپاهی مرکب از ۲۲ هزار نفر رومی به ایران حمله کرد، سورنای جوان به مقابله او شناخت. جنگ سختی در منطقه حزان درگرفت. سورنا در جنگ دلوری های زیادی از خود نشان داد و او با یک نقشه ماهرانه نظامی و با همراهی تیراندازان چیره دست بارتی موفق شد سپاه روم را شکست بدهد. کراسوس کشته شد و دست دشمن از کشور ایران کوتاه گردید.	یکی از سرداران بزرگ ایرانی بود. آریوبرزن با برزین به معنای آریایی باشکوه است. وقتی در زمان داریوش سوم، اسکندر مقدونی به ایران حمله کرد، او در ناحیه پارس با چهارصد سوار و پنج هزار پیاده خود را به سپاه مقدونی رساند و برای دفاع از کشور با آنها جنگید و تلفات سختی به دشمن وارد کرد. سپس وقتی فهمید لشکریان اسکندر به سوی پایتخت رفته اند برای مقابله به آنجا شناخت و با آنکه داریوش سوم فرار کرده بود، چند روز دلاورانه در مقابل سپاه دشمن مقاومت کرد تا مابح پیشروی آنان شود. البته سرانجام پایتخت به دست اسکندر افتاد و آریوبرزن در راه دفاع از کشور جان باخت.

الف) با خواندن متن شماره (۱) چه چیزی درباره قلمرو ایران در زمان کوروش و عقاید او استنباط می کنید؟ کوروش سرزمین های زیادی را فتح کرده بود و از مدافعان آزادی انسان ها و مخالف برده داری بود، با مردم به مهربانی و عدالت رفتار می کرد.

ب) با خواندن متن شماره (۲) چه ویژگی های مشترکی بین سورنا و آریوبرزن می یابید؟ هر دو از سرداران شجاع، صبور و دلیر بودند که دلاوری آن ها زبانزد بود.

پ) از نظر زمانی، کدام یک از این دو، قبل از دیگری می زیسته است؟ آریوبرزن

۷. به عهده دانش آموز

نمونه سؤال

در جاهای خالی کلمات مناسب قرار دهید.

۱. نخستین حکومت ایرانی، حکومت **ماد** نام داشت.
۲. رئیس یکی از قبایل مهم پارس، فردی به نام **هخامنش** بود.
۳. دهیوک شهر **هگمتانه** را به پایتختی خود انتخاب کرد.
۴. در زمان فرمانروایی **مهرداد دوم** حکومت اشکانی به امپراتوری قدرتمندی تبدیل شد.
۵. مورخان برای تعیین زمان رویدادهای پیش از اسلام از تقویم **میلادی** استفاده می کردند.

درست و یا نادرست بودن عبارات های زیر را مشخص کنید.

۶. مبدأ تاریخ ما مسلمانان هجرت پیامبر اکرم(ص) از مکه به مدینه است. **درست**
۷. داریوش بنیانگذار سلسله هخامنشیان از نوادگان هخامنش بود. **نادرست**
۸. اردشیر بابکان از خاندان ساسان، با غلبه بر اشکانیان سلسله ساسانیان را تأسیس کرد. **درست**
۹. سلوکوس یکی از سرداران اسکندر بود که حاکم ایران شد. **نادرست**
۱۰. حکومت ماد توسط کوروش هخامنشی سرنگون شد. **درست**

به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

۱۱. آریایی ها چه زمانی به ایران مهاجرت کردند؟ برخی مورخان معتقدند که حدود چهار هزار سال پیش، مردمانی کوچ نشین که خود را آریایی می نامیدند از مناطق شمال دریای خزر به سرزمین ایران مهاجرت کردند.

۱۲. سه قوم بزرگ آریایی چه نام داشتند؟ هر کدام در چه بخشی از ایران ساکن شدند؟
مادها در غرب و شمال غرب، پارس ها در جنوب، پارت ها در شمال شرق.

۱۳. علت ضعف قبایل ماد قبل از تشکیل حکومت چه بود؟ قبایل ماد در غرب و شمال غرب ایران به صورت پراکنده زندگی می کردند و همین امر موجب شده بود که آن ها ضعیف باشند و هر چند وقت یک بار همسایه قدرتمندشان آشوری ها به آن ها حمله کند و اموالشان را به غارت ببرد.

۱۴. قلمرو ایران در زمان کوروش تا کجا گسترش پیدا کرد؟ کوروش به بابل (عراق امروزی) و لیدی (ترکیه امروزی) حمله کرد و قلمرو ایران را از خلیج فارس تا دریای مدیترانه گسترش داد.

۱۵. چرا حکومت هخامنشی نخستین امپراتوری جهانی است؟ چون در زمان کوروش و داریوش، قلمرو جغرافیایی هخامنشیان، بیشتر کشورهای مهم آن روز را در بر می گرفت.

۱۶. اسکندر مقدونی کدام مناطق را تصرف کرد؟ ایران، مصر و قسمت هایی از هندوستان.

۱۷. مبدأ تاریخ هجری چیست؟ هجرت پیامبر اکرم (ص) از مکه به مدینه است و به آن تاریخ هجری گفته می شود.

۱۸. بهانه اسکندر مقدونی برای حمله به ایران چه بود؟ در زمان هخامنشیان، جنگ های متعددی بین ایران و یونان رخ داد. در یکی از این جنگ ها سپاهیان هخامنشی آن را فتح کردند، زمانی که اسکندر مقدونی در یونان به قدرت رسید، حکومت هخامنشی ضعیف و ناتوان شده بود، اسکندر از این موقعیت استفاده کرد و یونانیان را به انتقام جویی از ایرانیان فرا خواند، سپاهیان تحت فرمان او در چند جنگ، سپاه هخامنشی را شکست دادند و ایران را فتح کردند.

۱۹. سلسله اشکانیان توسط چه کسی و چگونه تأسیس شد؟ رئیس یکی از قبایل پارت ملقب به اشک یا ارشک با هدف مقابله با سلوکیان، پارتیان و دیگر اقوام ایرانی را متحد کرد، او با استفاده از اختلافات سلوکیان توانست قسمت هایی از ایران را آزاد کند. مورخان وی را مؤسس سلسله اشکانی می دانند.

۲۰. دوره جدید تاریخ ایران با ورود اسلام به ایران از چه زمانی آغاز شد؟ با حمله اعراب مسلمان و شکست های متعدد سپاهیان ساسانی و با قتل یزدگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی، این سلسله در سال ۶۵۱ میلادی به پایان رسید، با ورود اسلام به ایران دوره جدیدی از تاریخ ایران آغاز شد.

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

۲۱. آخرین حکومت پیش از ورود اسلام به ایران کدام است؟

الف) ساسانیان (ب) هخامنشیان (ج) اشکانیان (د) مادها

۲۲. کوروش با حمله به کدام مناطق توانست قلمرو ایران را از خلیج فارس تا دریای مدیترانه گسترش دهد؟

الف) آشور و لیدی (ب) بابل و لیدی (ج) لیدی و فنیقیه (د) بابل و آشور

۲۳. در زمان هخامنشیان بین ایران و جنگ های متعددی روی داد؟

الف) اعراب (ب) روم (ج) یونان (د) آشوری ها

۲۴. کدام پادشاه دستور داد تا نقش برجسته ای بر روی گوه بیستون حجاری کنند؟

الف) مهرداد دوم (ب) شاپور اول (ج) داریوش (د) کوروش

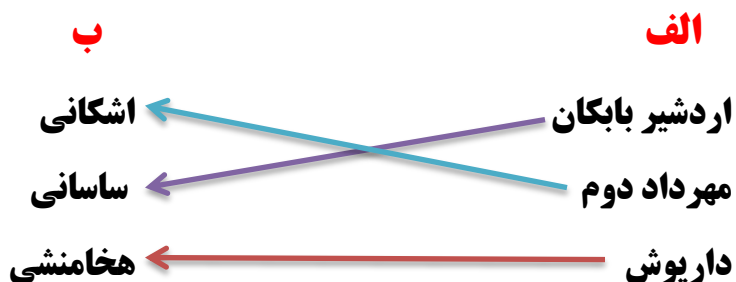
۲۵. نقش برجسته دامنه گوه بیستون یادآور پیروزی های کدام یک از پادشاهان زیر است؟

الف) کوروش (ب) شاپور اول (ج) اردشیر بابکان (د) داریوش

۲۶. با ورود دوره جدید و با شکوهی از تاریخ و تمدن ایران پایه گذاری و آغاز گردید.

الف) آریایی ها (ب) اسلام به ایران (ج) هخامنشیان (د) ساسانیان

عبارات ستون الف را به کلمات ستون ب وصل کنید.

مانا باشید، پروانه قلی پور